

**U P I T N I K
ZA KANDIDATA ZA ČLANA ODBORA DIREKTORA BANKE**

I. Naziv i sjedište banke	
II. Opšti podaci o kandidatu 1) Ime i prezime	
2) Prebivalište i boravište	
3) Datum i mjesto rođenja	
4) Državljanstvo	
5) Broj telefona i e-mail na radnom mjestu	
III. Obrazovanje Navesti sve stepene obrazovanja, sa vremenskim trajanjem i godinom sticanja visokog obrazovanje	
IV. Znanje jezika (samo za strane državljanke). Navesti nivo poznavanja jezika koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori	
V. Stručne kvalifikacije Hronološki navesti sve oblike stručnog usavršavanja i specijalističkih znanja, naziv teme, organizatora i trajanje stručnog usavršavanja, sa podacima o dobijenim licencama i sertifikatima	
VI. Radna biografija 6.1. Hronološki navesti sve dosadašnje poslodavce i radna mjesta, sa	

naznakom perioda u kojima je kandidat obavljao pojedine poslove

6.2. Iskustvo na bankarskim i finansijskim poslovima ili na poslovima na kojima je stekao znanja za koja se može opravdano pretpostaviti da su znanja koja će odgovoriti zahtjevima za uspostavljanje i održavanje sistema upravljanja rizicima kojima je banka izložena u svom poslovanju (detaljno navesti vrste poslova koje je kandidat obavljao)

6.3. Navesti da li je kandidat bio smjenjivan sa funkcije člana organa upravljanja, izvršnog direktora ili slične funkcije u nekom pravnom licu, ili da li je bilo zahtjeva od regulatornih ili drugih organa za njegovo razrješenje, a ako jeste navesti razloge razrješenja, odnosno razloge podnošenja zahtjeva za razrješenje

VII. Preporuke

Navesti podatke o licima koja su imala uvid u stručne sposobnosti kandidata, a od kojih Centralna banka može tražiti preporuku za izbor kandidata. Lica koja daju preporuku mogu biti: članovi odbora direktora banke ili drugog pravnog lica iz finansijskog sektora (osim banke koja podnosi zahtjev za izdavanje odobrenja ili člana bankarske grupe kojoj ta banka pripada), naučni radnici, univerzitetski profesori i druga lica koja su dosadašnjim uspješnim radom u struci stekla profesionalni i lični ugled.

Ukoliko kandidat ne može predložiti lica za davanje preporuke, navesti i tu činjenicu.

Ukoliko je kandidat već pribavio preporuku za izbor, ta preporuka se dostavlja Centralnoj banci Crne Gore uz ovaj upitnik.

<p>VIII. Povezanost sa bankom i drugim licima</p> <p>7.1. Navesti da li je kandidat lice nezavisno od banke, u smislu člana 30 stav 4 Zakona o bankama</p> <p>7.2. Navesti da li je kandidat lice povezano sa drugom bankom ili drugim pravnim licem u smislu člana 31 tač.1) i 2) Zakona o bankama i ako jeste navesti oblik povezanosti</p>	
<p>IX. Stečaj i izvršenje nad imovinom kandidata</p> <p>Navesti da li je nad imovinom kandidata bio otvoren stečajni postupak ili sprovedeno izvršenje, a ako jeste navesti obim izvršenja.</p>	
<p>X. Članstvo u Upravnom odboru Fonda za zaštitu depozita</p> <p>Navesti da li je kandidat bio član Upravnog odbora Fonda za zaštitu depozita, a ako jeste navesti u kojem periodu je vršio tu funkciju.</p>	
<p>XI. Upravljanje i rukovođenje bankom ili drugim privrednim društvom</p> <p>Navesti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) da li je kandidat bio na rukovodećim poslovima u banci ili privrednom društvu u vrijeme kad je nad tim društvom otvoren stečajni postupak, a ako jeste navesti detalje vezane za stečaj tog društva; 2) da li je kandidat bio član odbora direktora ili rukovodeći radnik u nekoj banci u vrijeme kada je nad tom bankom uvedena privremena uprava, a ako jeste navesti detalje vezane za privremenu upravu. 	

XII. Osuđivanost

Navesti:

- 1) da li je kandidatu odlukom nadležnog suda izricana mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti, a ako jeste navesti vrstu zaštitne mjere i njeno trajanje
- 2) da li je kandidat osuđivan za krivična djela, a ako jeste navesti vrstu krivičnog djela i vrstu kazne.

XIII. Krivični postupak

Navesti da li se protiv kandidata vodi krivični postupak, a ako se vodi navesti vrstu krivičnog djela koje mu se stavlja na teret.

XIV. Finansijska veza sa bankom

Navesti:

- 1) da li banka ima izloženost prema kandidatu, a ako ima navesti ukupni iznos izloženosti banke prema tom licu
- 2) da li banka ima izloženost prema privrednom društvu u vlasništvu kandidata, ili privrednom društvu u kojem je kandidat član odbora direktora ili izvršni direktor, a ako ima navesti ukupni iznos izloženosti banke prema tom privrednom društvu.

XV. Ostalo

Navesti druge podatke i informacije koje nijesu obuhvaćene ovim upitnikom, a za koje kandidat procjenjuje da mogu biti od značaja u postupku razmatranja zahtjeva za izdavanje odobrenja.

Izjavljujem da su svi odgovori istiniti i potpuni u granicama mojih saznanja i da nijesam zatajio bilo koju informaciju koja bi mogla uticati na odluku Centralne banke Crne Gore po zahtjevu za izdavanje odobrenja za moj izbor za člana odbora direktora banke.

Izjavljujem i da sam upoznat sa odredbom člana 32 stav 5 Zakona o bankama kojom je propisano da, ukoliko je odobrenje za izbor za člana odbora direktora zasnovano na netačnim podacima, to predstavlja osnov za oduzimanje izdatog odobrenja.

Obavezujem se da ću Centralnu banku neodložno obavijestiti o svim promjenama koje bi mogle značajno uticati na izdavanje odobrenja za moj izbor.

Mjesto i datum:

Potpis kandidata:

INFORMACIJE I PODACI KOJIMA SE DOKAZUJE ISPUNJENOST USLOVA ZA IZDAVANJE ODOBRENJA ZA KORIŠĆENJE REJTINGA KOJI UTVRĐUJE EKSTERNA INSTITUCIJA

I. Osnovne informacije o eksternoj instituciji:

- 1) vrste kreditnih procjena koje vrši eksterna institucija;
- 2) zemlje u kojima je eksterna agencija aktivna;
- 3) pregled pravno-organizacione strukture eksterne institucije i grupe kojoj pripada (vlasnička struktura, velika zavisna lica, pomoćne ili ostale usluge koje su obezbijeđene)- informacije o vlasništvu treba da obuhvate listu lica koja imaju učešće u kapitalu ili glasačkim pravima u eksternoj institucije od 5% i više;
- 4) ukupan broj zaposlenih sa punim radnim vremenom;
- 5) ukupan broj klijenata i spisak značajnih klijenata;
- 6) informacije o finansijskom stanju eksterne institucije (finansijski iskazi za protekle tri godine i plan za sljedeće tri godine);
- 7) poštovanje kodeksa ponašanja koji je sličan standardima koji su prihvaćeni od strane tržišta, ili koji je u skladu sa međunarodno priznatim principima.

II. Informacije i dokazi koje se odnose na kriterijum objektivnosti:

- 1) kratak opis metodologije kreditnih procjena i procesa i načina na koji je metodologija usvojena, implementirana i primijenjena. Ovaj opis treba da obuhvati postupke koji se koriste da bi se obezbijedila konzistentnost korišćenja metodologije procjene kod svih kreditnih procjena, posebno uloge komisija za utvrđivanje rejtinga i smjernica koje koriste, obim inputa koje dobijaju od rangiranih subjekata, pristup nejavnim informacijama, itd;
- 2) za svaki segment za koji se metodologija primjenjuje konzistentno (npr. segment strukturnih finansija, javnih finansija, ili komercijalnih subjekata), kratak popis kvantitativnih inputa: (ključni pokazatelji, izvori podataka, pretpostavke i kvantitativne tehnike koje se koriste, obim inputa koje dobijaju od rangiranih subjekata, i dr.);
- 3) za svaki segment za koji se metodologija primjenjuje konzistentno, kratak opis kvalitativnih inputa, posebno obima kvalitativne procjene, npr. strategija, poslovnog plana rangiranih subjekata, i dr.;
- 4) pregled glavnih razlika u osnovnim metodologijama u odnosu na pojedine geografske oblasti;
- 5) opis metodologije koja se koristi za provjeru tačnosti i konzistentnosti sistema utvrđivanja rejtinga, sa detaljima o rezultatima takve analize;
- 6) opšte informacije o provjeravanju kreditnih procjena: npr. uobičajeni postupak, glavne karakteristike, obim, učestalost i timovi zaposlenih koji su uključeni u provjeru, sredstva koja su korišćena, tretman, glavne faze procesa provjere, ažuriranje podataka, informacije pribavljene od rangiranih subjekata koje su korišćene za provjeru kreditnih procjena i dr.;
- 7) dokaz da sistem back testing-a postoji i da funkcioniše najmanje jednu godinu.

III. Informacije i dokazi koje se odnose na kriterijum nezavisnosti:

- 1) opis procedura čiji je cilj obezbjeđivanje fer i objektivnih kreditnih procjena: mehanizmi za identifikaciju, sprječavanje, upravljanje i eliminisanje stvarnih ili potencijalnih konflikta interesa;

- 2) detaljan opis zaštitnih mehanizama koji se koriste kada se rangiraju akcionari ili druga lica iz grupe povezanih lica;
- 3) dokaz o postojanju funkcije interne revizije i da postoje mehanizmi koji obezbjeđuju da se interne procedure izrade, pregleda i povlačenja kreditnih procjena implementiraju efektivno;
- 4) dokaz da su članovi rejting timova i komisija odgovarajuće osposobljeni, uključujući podatke o nivou znanja i iskustva u kreditnoj procjeni i da su ove sposobnosti održane ili poboljšane tokom vremena kroz adekvatne programe obuke;
- 5) opis glavnih karakteristika internog kodeksa ponašanja u eksternoj instituciji;
- 6) dokaz da politika nagrađivanja zaposlenih koji su uključeni u kreditnu procjenu ne utiče na izradu nezavisnih i objektivnih kreditnih procjena: (npr. potvrda da nagrađivanje analitičara nije vezano za odluke o kreditnoj procjeni, naknade od rangiranih subjekata, ili prihoda od korisnika rejtinga);
- 7) detalji politike nagrađivanja u eksternoj instituciji;
- 8) izjava da lica koja su uključena u proces kreditne procjene nijesu u bilo kakvim poslovnim odnosima sa rangiranim subjektima, koji bi mogli da budu smetnja za nezavisnost i kreditnu procjena visokog kvaliteta.

IV. Informacije i dokazi koji se odnose na kriterijum transparentnosti;

- 1) dokaz da su osnovni podaci o metodologiji koju eksterna institucija koristi za formulaciju svojih kreditnih procjena objelodanjeni;
- 2) opis procedura objelodanjivanja i podaci o terminima pristupa kreditnim procjenama od strane svih potencijalnih korisnika;
- 3) opis politike transparentnosti u odnosu na tipove kreditne procjene.

V. Informacije i dokazi koji se odnose na kriterijum kredibilitnosti:

- 1) zastupljenost eksterne institucije na tržištu u matičnoj zemlji, u drugim zemljama i regionima;
- 2) dokaz da eksterna institucija postoji na tržištu najmanje tri godine;
- 3) broj subjekata za koje je eksterna institucija utvrdila rejting;
- 4) podaci o prihodima koje je eksterna institucija ostvarila od poslova izrade rejtinga u protekle tri godine.

VI. Informacije koje su neophodne za mapiranje kreditnih procjena:

- 1) Informacije za mapiranje dugoročnih kreditnih procjena:
  - definicija neizvršenja obaveze,
  - stopa neizvršavanja obaveza (CDR) tokom vremena od tri godine za svaku kategoriju kreditnih procjena i najmanje dva najskorija CDR,
  - desetogodišnji prosjek trogodišnjeg CDR, a ako nije raspoloživo, procjena desetogodišnjeg prosjeka trogodišnjeg CDR,
  - ako se koristi ciljna vjerovatnoća neizvršenja obaveze, ciljna vjerovatnoća neizvršenja obaveze za svaku kategoriju kreditne procjene,
  - opis metodologije za izračunavanje CDR: izbor grupe(agregacija neizvršenja obaveze, mehanizam ponderisanja),
  - statistički značaj stopa neizvršenja obaveza,
  - dinamički značaj metodologije rejtinga (u određenom trenutku ili kroz vremenski ciklus),
  - značenje kategorija kreditne procjene,
  - raspon kreditnih procjena koji eksterna institucija koristi,
  - vremensko trajanje kreditnih procjena,
  - tranzicijske matrice,

- geografska pokrivenost.
- 2) Informacije za mapiranje dugoročnih kreditnih procjena za strukturne finansije:
- definicija neizvršenja obaveze na osnovu koje se izračunavaju stope neizvršenja obaveze,
  - podaci o vršenju rejtinga, uz objašnjenje glavnih karakteristika,
  - značenje kategorija kreditne procjene,
  - raspon kreditnih procjena koji eksterna institucija koristi,
  - vremensko trajanje kreditnih procjena,
  - tranzicijske matrice,
  - geografska pokrivenost.
- 3) Informacije za mapiranje kratkoročnih kreditnih procjena:
- veza između kratkoročnih osnovnih kreditnih procjena i dugoročnih osnovnih kreditnih procjena,
  - veza između kratkoročnih kreditnih procjena za strukturne finansije i dugoročnih kreditnih procjena za strukturne finansije.

**U P I T N I K
ZA KANDIDATA ZA IZVRŠNOG DIREKTORA BANKE**

I . Naziv i sjedište banke	
II. Opšti podaci o kandidatu 5) Ime i prezime	
6) Prebivalište i boravište	
7) Datum i mjesto rođenja	
8) Državljanstvo	
9) Broj telefona i e-mail na radnom mjestu	
III. Obrazovanje Navesti sve stepene obrazovanja, sa vremenskim trajanjem i godinom sticanja visokog obrazovanje	
IV. Znanje jezika (samo za strane državljanke) Navesti nivo poznavanja jezika koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori	
V. Stručne kvalifikacije Hronološki navesti sve oblike stručnog usavršavanja i specijalističkih znanja, naziv teme, organizatora i trajanje stručnog usavršavanja, sa podacima o dobijenim licencama i sertifikatima	

VI. Radna biografija

6.1. Hronološki navesti sve dosadašnje poslodavce i radna mjesta, sa naznakom perioda u kojima je kandidat obavljao pojedine poslove

6.2. Iskustvo na rukovodećim poslovima u banci ili u finansijskom sektoru (detaljno navesti vrste poslova koje je kandidat obavljao i vremensko trajanje obavljanja tih poslova)

6.3. Navesti da li je kandidat bio smjenjivan sa funkcije člana organa upravljanja, izvršnog direktora ili slične funkcije u nekom pravnom licu, ili da li je bilo zahtjeva od regulatornih ili drugih organa za njegovo razrješenje, a ako jeste navesti razloge razrješenja, odnosno razloge podnošenja zahtjeva za razrješenje.

VII. Preporuke

Navesti podatke o licima koja su imala uvid u stručne sposobnosti kandidata, a od kojih Centralna banka može tražiti preporuku za izbor kandidata. Lica koja daju preporuku mogu biti: članovi odbora direktora banke ili drugog pravnog lica iz finansijskog sektora (osim banke koja podnosi zahtjev za izdavanje odobrenja ili člana bankarske grupe kojoj ta banka pripada), naučni radnici, univerzitetski profesori i druga lica koja su dosadašnjim uspješnim radom u struci stekla profesionalni i lični ugled.

Ukoliko kandidat ne može predložiti lica za davanje preporuke, navesti i tu činjenicu.

Ukoliko je kandidat već pribavio preporuku za izbor, ta preporuka se dostavlja Centralnoj banci Crne Gore uz ovaj upitnik.

<p>VIII. Povezanost sa drugim licima Navedi da li je kandidat lice povezano sa drugom bankom ili drugim pravnim licem u smislu člana 31 tač.1) i 2) Zakona o bankama i ako jeste navedi oblik povezanosti.</p>	
<p>IX. Stečaj i izvršenje nad imovinom kandidata Navedi da li je nad imovinom kandidata bio otvoren stečajni postupak ili sprovedeno izvršenje, a ako jeste navedi obim izvršenja.</p>	
<p>X. Članstvo u Upravnom odboru Fonda za zaštitu depozita Navedi da li je kandidat bio član Upravnog odbora Fonda za zaštitu depozita, a ako jeste navedi u kojem periodu je vršio tu funkciju</p>	
<p>XI. Upravljanje i rukovođenje bankom ili drugim privrednim društvom Navedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) da li je kandidat bio na rukovodećim poslovima u banci ili privrednom društvu u vrijeme kad je nad tim društvom otvoren stečajni postupak, a ako jeste navedi detalje vezane za stečaj tog društva; 2) da li je kandidat bio član odbora direktora ili rukovodeći radnik u nekoj banci u vrijeme kada je nad tom bankom uvedena privremena uprava, a ako jeste navedi detalje vezane za privremenu upravu; 	

XII. Osuđivanost

Navesti:

- 1) da li je kandidatu odlukom nadležnog suda izricana mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti, a ako jeste navesti vrstu zaštitne mjere i njeno trajanje
- 2) da li je kandidat osuđivan za krivična djela, a ako jeste navesti vrstu krivičnog djela i vrstu kazne

XIII. Krivični postupak

Navesti da li se protiv kandidata vodi krivični postupak, a ako se vodi navesti vrstu krivičnog djela koje mu se stavlja na teret

XIV. Finansijska veza sa bankom

Navesti:

- 1) da li banka ima izloženost prema kandidatu, a ako ima navesti ukupni iznos izloženosti banke prema tom licu;
- 2) da li banka ima izloženost prema privrednom društvu u vlasništvu kandidata, ili privrednom društvu u kojem je kandidat član odbora direktora ili izvršni direktor, a ako ima navesti ukupni iznos izloženosti banke prema tom privrednom društvu

XV. Ostalo

Navesti druge podatke i informacije koje nijesu obuhvaćene ovim upitnikom, a za koje kandidat procjenjuje da mogu biti od značaja u postupku razmatranja zahtjeva za izdavanje odobrenja

Izjavljujem da su svi odgovori istiniti i potpuni u granicama mojih saznanja i da nijesam prikrrio bilo koju informaciju koja bi mogla uticati na odluku Centralne banke Crne Gore po zahtjevu za izdavanje odobrenja za moj izbor za izvršnog direktora banke.

Izjavljujem i da sam upoznat sa odredbom člana 37 stav 6 Zakona o bankama kojom je propisano da ukoliko je odobrenja za izbor izvršnog direktora zasnovano na netačnim podacima, to predstavlja osnov za oduzimanje izdatog odobrenja.

Obavezujem se da ću Centralnu banku neodložno obavijestiti o svim promjenama koje bi mogle značajno uticati na izdavanje odobrenja za moj izbor.

Mjesto i datum:

Potpis kandidata:
